

28.9.2022

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan sisäisen tarkastuksen jaoston kokous

Aika	28.9.2022 klo 10-12
Paikka	nh Loppupeli, Mariankatu 9
Osallistujat	neuvotteleva virkamies Heli Iirola, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja) tarkastusneuvos Mikko Helkiö, valtioneuvoston kanslia ulkoasianhallinnon tarkastaja Ari Rouhe, ulkoministeriö tarkastusjohtaja Kaisa Sistonen, oikeusministeriö hallitussihteeri Tuomas Hyvärinen, puolustusministeriö tarkastuspäällikkö Sari Anttila, maa- ja metsätalousministeriö tarkastusneuvos Hannu Kananen, työ- ja elinkeinoministeriö tarkastuspäällikkö Niina Sipiläinen, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö assistentti Taru Mäkelä, valtiovarainministeriö (sihteeri)
Poissa	tarkastuspäällikkö Tommi Viljanen, sisäministeriö hallitusneuvos Pasi Ovaska, liikenne- ja viestintäministeriö tarkastusneuvos Jorma Partanen, ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin sellaisenaan.

2. Edellisen kokouksen 19.5.2022 pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja hyväksyttiin sellaisenaan. Puheenjohtaja pyysi jakamaan OKM:n talousjohtajan Pasi Rentolan viestiä siitä, että OKM:öön etsitään uutta sisäistä tarkastajaa. Puheenjohtaja tiedotti, että Pasi Ovaska LVM:stä on siirtynyt vuodeksi valtioneuvoston kansliaan. Pasiin tilalle ei tule sijaista jaostoon. Myös YM:n Jorma Partanen on jäänyt pois. SM:stä uusi jäsen on tarkastuspäällikkö Tommi Viljanen.

3. Tietosuojavastaavien asema ja raportointi/selvityksen teko

Puheenjohtaja kysyi jaoston näkemyksiä ja halukkuutta laatia kysely valtioneuvoston tietosuojavastaaville heidän asemastaan ja raportoinnistaan ministeriössä. Kyselyn tavoitteena olisi kartoittaa tietosuojavastaavien riippumattomuutta tehtävässään.

Valtioneuvostossa on oma tietosuojavastaavien verkosto, jossa on edustaja kaikista ministeriöistä. Pohdittiin, olisiko se tai sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunta parempi taho tekemään selvityksen. Sisäinen tarkastus voisi olla asiassa tukena. Verkoston vetäjänä toimii Johanna Järvinen OM:stä. Puheenjohtaja ottaa asian esille Järvisen ja

neuvottelukunnan puheenjohtaja Jaana Kuusiston kanssa ja kysyy heidän näkemystään selvityksen tarpeellisuudesta.

Pohdittiin myös periaatteellisella tasolla, tekeekö jaosto vastaisuudessa tämänlaisia selvityksiä.

4. Korruptionvastaisen toimenpideohjelman hankkeiden tilanne

Korruptionvastaisesta toimenpideohjelmasta on vastuutettu jaostolle kolme hanketta. IA Insight Oy on valmistellut korruptiontorjuntaan liittyviä ohjeita. Pienryhmä on tavannut heitä useamman kerran valmistelun aikana. Puheenjohtaja esitteli tämänhetkistä versiota ja kysyi näkemyksiä jaostolaisilta.

Käydyssä keskustelussa pohdittiin korruption ilmenemismuotoja julkisen rahoituksen myönnoissä sekä korruption mittareista. Lisäksi keskusteltiin lähdeviitteiden ja erilaisten tarkistuslistojen tarpeesta osana ohjeistusta. Osa keskustelijoista koki, että korruptiota käsiteltiin liian yleisellä tasolla eikä niinkään konkretian kautta. Lisäksi pohdittiin profiloituuko ohjeistus niin, että korruptio koetaan vain sisäisen tarkastuksen asiana, vaikka tosiasiasse se on johdon ja koko henkilöstön asia. Keskusteltiin siitä, voisiko tämä ohjeistus olla yleisen tason ohjeistus ja sisäisille tarkastajille laadittaisiin omat, konkreettisemmat ohjeet. Keskusteltiin myös ohjeen esitysmuodosta ja siitä toimiiko PowerPoint vai pitäisikö ohjeiden olla jossain muussa muodossa. Puheenjohtaja kirjasi kommentit muistiin ja välittää ne IA Insightille. Ohjeistusta kierrätetään myös OM:ssä.

Puheenjohtaja kertoi sisäisen tarkastuksen riippumattomuuden vahvistaminen –pienryhmän työstä. Kirjoitustyö on vielä kesken ja puheenjohtaja kysyikin jaostolaisten näkemyksiä sisällysluettelosta. Nostettiin esille objektiivisuusnäkökulma ja keskusteltiin siitä, pitäisikö tekstissä tarkastella laajasti sitä, mitä ja miten sisäinen tarkastus valtionhallinnossa tekee. Oltiin sitä mieltä, että riippumattomuus ilmenee yksipuolisesti tekstistä ja toisen linjan toimintaa voitaisiin myös miettiä. Pohdittiin, että mikä on dokumentin johtopäätös, myös otsikkoa ja rajausta kaivattiin.

Isona ongelmana tuotiin esiin se, miten kansliapäälliköt saataisiin aidosti kiinnostumaan asiasta. Ehdotettiin, että muistioon voitaisiin nostaa tarkastajille tehdyn sisäisen tarkastuksen riippumattomuus-kyselyn Webropol-vastauksista nousseita ongelmia ja sen tulosten avulla rajattaisiin aiheita ja keskityttäisiin tunnistettuihin ongelmiin. Resurssinäkökulma olisi myös hyvä ottaa esille muistiossa.

Puheenjohtaja esitteli sisäisen tarkastuksen huomioiminen virastokohtaisissa asetuksissa ja työjärjestyksissä –exceleä. Ajatuksena on, että jaoston edustajat täydentäisivät taulukkoa oman hallinnonalan virastojen tietojen osalta. Excel-taulukolla kartoitetaan, onko sisäisen tarkastuksen asema määritelty asetuksessa, työjärjestyksessä tai ohjesäännössä.

Sisäisen tarkastuksen tiedonsaantioikeuden turvaaminen on ollut hankalin kolmesta toimeksiannosta. Aihetta on työstetty VVC:ssä. Aiheesta tulisi laatia perusteellisempi selvitys, kuin mitä nykyisellä aikataululla on mahdollista tehdä. Keskustelussa myös pohdittiin, ettei ongelma ole välttämättä niinkään tiedonsaannissa, vaan siinä tietääkö tarkastaja mitä tietoa on olemassa.

Muistiossa on tarkoitus on käsitellä miten organisaatio saa omasta tai toisesta virastosta tai hallinnonalaltaan tietoa. Tämä on juridinen kysymys; julkisuuslaissa on säännöksiä henkilötietojen luovuttamisesta.

5. Muut asiat

Niina Sipiläinen kertoi raportoinnin kehittämistyöryhmän työstä. Palkeiden kanssa on käyty keskustelua raportointia koskevasta koulutuksesta, jonka voisi jakaa kahdelle erilliselle päivälle. VVC maksaisi koulutuksen ja hoitaisi käytännön järjestelyt. Koulutus olisi kaikille valtion virastojen ja laitosten sisäisille tarkastajille. Asiaan liittyen valmistellaan etukäteen kysely ja tiedote sisäisille tarkastajille, jotka VVC toimittaa eteenpäin.

Mikko Helkiö nosti esille sisäisen tarkastuksen roolin Whistleblower-prosessissa. Sovittiin, että asiasta käydään keskustelu seuraavassa jaoston kokouksessa.

Mikko Helkiö on tilannut sisäisen tarkastuksen ohjelmiston koulutuksen 24.-27.10. Jos jaostolaiset ovat kiinnostuneita osallistumaan koulutukseen Mikkoon voi olla yhteydessä.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 16.11.2022.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 12.02.

Jakelu

Sisäisen tarkastuksen jaoston jäsenet